พระอารามหลวง วัดแก้วพิจิตร เปิดให้ท่านเข้าชม และนมัสการ หลวงพ่ออภัย ในอุโบสถ ได้ทุกวันไม่เว้นวันหยุดราชการ

☺ ติดต่อสอบถาม เยี่ยมชม ฟังบรรยายที่ ☺

พระครูยุตติคุณากร

เจ้าอาวาสพระอารามหลวงวัดแก้วพิจิตร

037-212795 , 086-8312412

หรือ

คุณวารินทร์ คุ้มกาญจน์

วิทยากรบรรยายพิเศษ กรมศิลปากร

081-4811740

คุณวารินทร์ คุ้มกาญจน์ รวบรวม/เรียบเรียง

จ.ส.อ.มาโนช แจ่มเจริญ บันทึกข้อมูล/ถ่ายภาพ

พิมพ์ครั้งที่ 7

(29 พฤศจิกายน 2552)

ลายพระหัตถ์

☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆

ชม.....พิพิธภัณฑ์มีชีวิต

พระอารามหลวง วัดแก้วพิจิตร

☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆

ถ. แก้วพิจิตร ต. หน้าเมือง อ. เมือง จ. ปราจีนบุรี

เชิญ.... เที่ยววัดแก้วพิจิตร

ชม... อุโบสถสี่ชาติ ฝรั่งเศส เขมร จีน ไทย

พระประธานเด่นกว่าใคร หนึ่งเดียวในปฐพี

มัจฉาท่าน้ำ เกลื่อนกลาดมากมี

ให้ทานสุขทวี หวังบารมียาวไกล

พระรัตนสุวรรณทรงเครื่อง เนื้อเหลืองอำไพ

สีทองสุกใส สว่างไสวทั้งองค์

ชม.... พิพิธภัณฑ์มีชีวิต ลิขิตวิถีไทย

ย้อนยุค ต่างสมัย

พิพิธภัณฑ์พื้นบ้านไทย ถ่ายทอดชีวิตชีวา

ก่อนที่จะเที่ยวชม ความงามโบราณสถานต่าง ๆ ของวัดแก้วพิจิตร **จะขอแนะนำวัดแก้วพิจิตร** พอสังเขป วัดแก้วพิจิตร เป็นวัดที่สงบร่มเย็น และเป็นวัดนิกายธรรมยุตวัดแรกของ จังหวัดปราจีนบุรี เกิดขึ้นในปี พ.ศ.2422 โดยคุณยายประมูล โภคา ภายหลังได้รับพระราชทานนาม และนามสกุลจาก พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 6 คือ คุณยายแก้ว ประสังสิต ท่านเป็นผู้รวบรวมทรัพย์สิน ที่ดิน จากผู้มีจิตศรัทธา ร่วมกันบริจาค คุณยายแก้ว ประสังสิต ได้สร้างถาวรวัตถุจนครบถ้วน เช่น อุโบสถ วิหาร ศาลา การเปรียญ กุฏิ ฯลฯ แต่ทุกอย่างที่ท่านปลูกสร้างส่วนใหญ่เป็นไม้ การใช้งานจึงถูกจำกัดเวลา และเมื่อมีการชำรุดก็ย่อมจะต้องมีการปรับปรุง และเปลี่ยนแปลง

ในปี พ.ศ.2456 ท่านเจ้าพระยาอภัยภูเบศร ได้สร้าง โรงเรียนอภัยพิทยาคาร ซึ่งเป็นโรงเรียนพระปริยัติธรรม ที่ใช้สอนธรรมบาลีแห่งแรกของ จังหวัดปราจีนบุรี และประกอบพิธีบวงสรวงขอพร เพื่อที่จะใช้ออกแบบสร้างพระประธานประจำอุโบสถ

ในปี พ.ศ. 2461 ท่านเจ้าพระยาอภัยภูเบศร ได้มองเห็นถึงการชำรุดของอุโบสถหลังเก่าที่ใช้งานมาเป็นเวลานาน จึงสร้างอุโบสถหลังใหม่ เพื่อทดแทนหลังเก่าที่ชำรุดผุพัง โดยได้รื้ออุโบสถหลังเก่า ที่สร้างขึ้นด้วยไม้ และสร้างอุโบสถหลังใหม่ ขึ้นทดแทนด้วยการก่ออิฐถือปูน เป็นหลังแรกของ จังหวัดปราจีนบุรี โดยสร้างทับพื้นที่ที่สร้างอุโบสถหลังเดิม ในปัจจุบันนี้มรดกล้ำค่าชิ้นนี้ได้ขึ้นทะเบียนเป็นโบราณสถานแห่งชาติ โดยกรมศิลปากร เป็นที่ล่ำลือกล่าวขานอย่างมากว่า เป็นการสร้างที่แปลก เพราะสามารถผสมผสาน สถาปัตยกรรม และศิลปกรรม ไว้ได้ถึงสี่ชาติ ในอุโบสถหลังเดียวกัน และด้วยอัจฉริยะของท่านเจ้าพระยาอภัยภูเบศร ยังได้สร้างปริศนาธรรมคำสั่งสอนสอดแทรกไว้ตามที่ต่าง ๆ เช่น สร้างนาฬิกาที่ไม่ยอมเที่ยง ไว้ที่ซุ้มประตูเรือนแก้ว สร้างปริศนาทางด้านการปกครอง ไว้ที่บานหน้าต่าง ทั้งที่ทุกบานประกอบด้วย เทวดาขี่สิงห์โตเพียงบานเดียวเท่านั้นที่เทวดาขี่สิงห์โตไม่นุ่งผ้า รูปต่าง ๆ ถูกบรรจงสร้างด้วยการลงรักปิดทอง และด้วยความละเมียดละมัยทางอารมณ์ของ ท่านเจ้าพระยาอภัยภูเบศร ท่านได้เล่าเรื่องราวต่าง ๆ ด้วยสถาปัตยกรรม ตลอดถึงภาพจิตรกรรมและประติมากรรม ซึ่งล้วนแต่เป็นประโยชน์ ต่ออนุชนรุ่นหลังทั้งสิ้น

หลังจากที่ท่าน เจ้าพระยาอภัยภูเบศร ได้สร้างอุโบสถ ในปี **พ.ศ.2461** ต่อมาในปีเดียวกันท่านก็ได้สร้างพระประธานประจำอุโบสถขึ้น ซึ่งต่อมาพระประธานองค์นี้ได้รับการพิสูจน์จาก หนังสือพิมพ์ นิตยสาร รายการโทรทัศน์ หลายรายการทั้งในประเทศ และต่างประเทศว่ามีเพียงองค์เดียว เนื่องจาก ท่านเจ้าพระยาอภัยภูเบศร ซึ่งเป็นผู้สร้างท่านไม่ได้สร้างตามพุทธบัญญัติการสร้างพระที่มีอยู่ทั้งสิ้น 56 ปาง แต่ท่านสร้างด้วยการ ทำพิธีบวงสรวงขอพร แล้วนำพรที่ขอได้มาออกแบบสร้าง พรที่ท่านขอได้เป็นนิมิต ดังนี้

พรข้อที่ 1 ถ้าท่านเป็นผู้ที่ใจร้อน เมื่อได้นมัสการแล้วใจจะเย็นลง สงบขึ้น

พรข้อที่ 2 ถ้าท่านเป็นผู้ที่มีคำพูดไม่มีความหมาย พูดแล้วไม่ประทับใจผู้รับฟัง พูดแล้วเหมือนขวางหูผู้รับฟัง เมื่อได้นมัสการแล้ว จะเป็นผู้ที่มีคำพูดที่มีความหมายติดตรึงใจผู้รับฟัง ประทับใจผู้ร่วมสนทนา

พรข้อที่ 3 จะล่วงเกินผู้ใดก็ตามจะรู้ตัว หรือไม่รู้ตัว เมื่อได้นมัสการแล้ว จะได้รับการให้อภัย จะไม่มีการโกรธ จะไม่มีศัตรู

พรทั้งสามข้อนี้ เป็นพุทธคุณประจำองค์ของหลวงพ่อ โดยสมเด็จกรมพระยาดำรงราชานุภาพ เป็นผู้นำเอาพรทั้งสามข้อที่ ท่านเจ้าพระยาอภัยภูเบศร ทำพิธีบวงสรวงขอได้นี้มาออกแบบสร้าง แล้วประทานนามปางของท่านว่าปางอภัยทาน โดย ท่านเจ้าพระยาอภัยภูเบศร เป็นผู้สร้างและพระพุทธรูปองค์นี้ ได้รับพระราชทานนามจาก พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 5 ว่าหลวงพ่ออภัย หรือหลวงพ่ออภัยวงศ์ เพื่อเป็นเกียรติแก่ ท่านเจ้าพระยาอภัยภูเบศร ซึ่งอยู่ในตระกูลอภัยวงศ์ ส่วนพุทธลักษณะของหลวงพ่อนั้น ถ้าท่านมีโอกาสได้ไปกราบนมัสการ ท่านจะได้รับทราบความหมาย และความโดดเด่นต่าง ๆ ที่ไม่เหมือนพระพุทธรูปโดยทั่ว ๆ ไปจากเจ้าหน้าที่ประจำอุโบสถ ท่านจะได้รับการต้อนรับอย่างน่าประทับใจ ไม่แพ้การชมอุโบสถสี่ชาติ และภายในวัดแก้วพิจิตร ยังมีพระพุทธรูปที่สำคัญ คู่บ้าน คู่เมืองอีก คือ พระยอดธง และธงชัยเฉลิมพล ลงอักขระมงคลครอบจักรวาล ในสมัยพระเจ้าตากสินมหาราช พระรัตนสุวรรณ พระพุทธรูปทองคำทรงเครื่องสมัยรัตนโกสินทร์ยุคต้น และพระรัตนโสธร ที่ลอยทวนกระแสน้ำมาจากจังหวัดฉะเชิงเทรา จนมาถึงวัดแก้วพิจิตร ปัจจุบันได้อัญเชิญประดิษฐ์สถานไว้ ณ ห้องนิรภัย วัดแก้วพิจิตร เพื่อให้ประชาชนได้สักการะ เหนือกว่าความอิ่มเอิบใจที่ท่านได้สักการะพระพุทธรูปศักดิ์สิทธิ์ คู่บ้าน คู่เมือง

***ขอเชิญชม.....* พิพิธภัณฑ์มีชีวิต พิพิธภัณฑ์พื้นบ้าน** เพื่อจรรโลงวิถีชีวิตไทยในอดีต เรียนรู้ ภูมิปัญญาไทย สำหรับเยาวชน ในยุคปัจจุบัน ขอเชิญค้นหาคำตอบ

พิพิธภัณฑ์มีชีวิต คืออะไร ?

เชิญมารู้จัก **ปรัชญาเศรษกิจพอเพียง** ได้ใน พิพิธภัณฑ์มีชีวิต ☆☆☆☆☆☆

ข้อที่ ๓ ถ้าล่วงเกินใครไปจะรู้ตัว หรือไม่รู้ตัวก็ตามทีจะได้รับการอภัยจะไม่มีการโกรธตอบจะไม่มีศัตรู เมื่อได้นมัสการ

พระพรทั้ง ๓ ข้อนี้เป็นพุทธคุณประจำองค์ของหลวงพ่อ โดยมีสมเด็จกรมพระยาดำรงราชานุภาพ เป็นผู้นำเอาพรทั้ง 3 ข้อที่ท่านเจ้าพระยาอภัยภูเบศร บวงสรวงขอได้นี้มาออกแบบแล้วประทานพระนามปางของท่านว่า "ปางอภัยทาน" โดยท่านเจ้าพระยาอภัยภูเบศรเป็นผู้สร้าง และต่อมาพระพุทธรูปองค์นี้ได้รับพระราชทานนาม จากพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 ว่าหลวงพ่ออภัยวงศ์ หรือ หลวงพ่ออภัย เพื่อเป็นเกียรติแก่ท่านเจ้าพระยาอภัยภูเบศรซึ่งเป็นผู้สร้าง และอยู่ในตระกูลอภัยวงศ์ส่วนพุทธลักษณะของหลวงพ่อนั้น ถ้าท่านมีโอกาส ไปกราบนมัสการท่านจะได้รับทราบถึงความโดดเด่นต่าง ๆที่ไม่เหมือนพระพุทธรูปโดยทั่ว ๆไป จากเจ้าหน้าที่ประจำพระอุโบสถ ท่านจะได้รับการต้อนรับที่ประทับใจไม่แพ้กับการชมพระอุโบสถสี่ชาติ

วัดแก้วพิจิตร

ถนนแก้วพิจิตร ต.หน้าเมือง อ.เมือง จ.ปราจีนบุรี

เบอร์โทร. (037) 212796

หรือ 01-6500327

01-4811740

วัดแก้วพิจิตร

ถนนแก้วพิจิตร ต.หน้าเมือง อ.เมือง จ.ปราจีนบุรี

เชิญ...เที่ยววัดแก้วพิจิตร

ชม... พระอุโบสถสี่ชาติ
ฝรั่งเศส เขมร จีน ไทย
พระประธานเด่นกว่าใคร
หนึ่งเดียวในปฐพี มัจฉาท่าน้ำ
เกลื่อนกลาดมากมี
ให้ทานสุขทวีหวังบารมียาวไกล

ก่อนที่จะเที่ยวชมความงามของโบราณสถานต่าง ๆ ของวัดแก้วพิจิตรขอแนะนำวัดแก้วพิจิตรพอสังเขป วัดแก้วพิจิตร เป็นวัดที่สงบร่มเย็นเป็นวัดนิกายธรรมยุตวัดแรกของจังหวัดปราจีนบุรีเกิดขึ้นในปี พ.ศ. ๒๔๒๒ โดยคุณยายประมูล โภคา หรือ พระนามและพระราชทินนาม ที่ได้รับพระราชทานจาก พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๖ ภายหลังจากที่ท่านได้สร้างวัดแล้ว คือ คุณยายแก้ว ประสังสิต ท่านเป็นผู้รวบรวมทรัพย์สิ่งของ และที่ดิน จากผู้มีจิตศรัทธาร่วมกันบริจาค คุณยายแก้ว ประสังสิต สร้างถาวรวัตถุจนครบถ้วน เช่น โบสถ์ วิหาร การเปรียญ กุฏิ ฯลฯ แต่ทุกอย่างที่ท่านปลูกสร้างส่วนใหญ่เป็นไม้การใช้งานจึงถูกจำกัดเวลา และเมื่อมีการชำรุดก็ย่อมจะต้องมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลง

ในปีพ.ศ. 2461 ท่านเจ้าพระยาอภัยภูเบศร ได้มองเห็นการชำรุดของพระอุโบสถที่ใช้งานมาเป็นเวลานานในปีเดียวกันนี้เอง ท่านเจ้าพระยาอภัยภูเบศรจึงได้สร้างพระอุโบสถหลังใหม่เพื่อทดแทนหลังเก่าที่ชำรุดผุพัง โดยรื้อพระอุโบสถหลังเก่าที่สร้างด้วยไม้และสร้างพระอุโบสถหลังใหม่ด้วยการก่ออิฐถือปูน เป็นหลังแรกของจังหวัดปราจีนบุรี โดยสร้างทับพื้นที่สร้างพระอุโบสถหลังเดิม ในปัจจุบันนี้มรดกชิ้นล้ำค่าชิ้นนี้ ได้ถูกขึ้นทะเบียนเป็นโบราณสถานของกรมศิลปากร และขึ้นทะเบียนหนึ่งในเมืองไทย เป็นที่ร่ำลือโจทย์ขานกันว่าเป็นการสร้างที่แปลก เพราะสามารถรวบรวมสถาปัตยกรรม ศิลปะกรรมผสมผสานเอาไว้ได้ถึงสี่ชาติ ในพระอุโบสถหลังเดียวและ ด้วยอัจฉริยะของท่านเจ้าพระยาอภัยภูเบศร ยังได้สร้างปริศนาธรรมสอดแทรกไว้ตามที่ต่าง ๆ เช่น สร้างนาฬิกาที่ไม่ยอมเที่ยงไว้ที่ซุ้มประตูเรือนแก้ว สร้างปริศนาทางด้านการปกครอง เช่น สร้างรูปสิงห์โตตัวผู้เพียงตัวเดียว ไว้ที่บานหน้าต่าง ของพระอุโบสถทั้งที่ทุกบานหน้าต่างมีรูปสิงห์โตทุกบานรูปต่าง ๆ ถูกบรรจงสร้างด้วยการลงรักปิดทองและด้วยความละเมียดละมัยทางอารมณ์ของท่านเจ้าพระยาอภัยภูเบศร ท่านได้เล่าเรื่องราวต่าง ๆ ด้วยศิลปกรรมและภาพจิตกรรม ซึ่งล้วนแต่เป็นประโยชน์ต่ออนุชนทั้งสิ้น

หลังจากที่ท่านเจ้าพระยาอภัยภูเบศร ได้สร้างพระอุโบสถ ในปีพ.ศ. 2461 แล้ว ต่อมาในปีพ.ศ. 2462 ท่านก็ได้สร้างพระประธานประจำพระอุโบสถขึ้น ซึ่งต่อมาหลวงพ่อพระประธานองค์นี้ได้รับการพิสูจน์จากหนังสือพิมพ์โทรทัศน์หลายรายการ ทั้งในประเทศและต่างประเทศว่า มีเพียงองค์เดียว

เนื่องจากท่านเจ้าพระยาอภัยภูเบศรไม่ได้สร้างตามพุทธบัญญัติการสร้างพระที่มีทั้งหมด 90 ปางค์ แต่ท่านสร้างด้วยการบวงสรวงขอพรพรที่ท่านบวงสรวงขอได้ เป็นนิมิต

ข้อที่ ๑ ถ้าเป็นผู้ที่ใจร้อน เมื่อได้นมัสการแล้วใจจะเย็นลง สงบขึ้น

ข้อที่ ๒ ถ้าเป็นผู้ที่มีคำพูดไม่มีความหมายพูดอะไรไม่ประทับใจผู้รับฟังพูดแล้วเหมือนขวางหู เมื่อได้นมัสการแล้ว จะเป็นผู้ที่มีคำพูดมีความหมายติดตรึงใจผู้รับฟัง ประทับใจผู้ร่วมสนทนา